K.S
05.05.2016 r.

PIORIN

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA
W OLSZTYNIE

ul. Kołobrzeska 11, 10-444 Olsztyn
tel. (89) 5332128, fax (89) 5343623
www.piorin.gov.pl/olsztyn, e-mail: wi-olsztyn@piorin.gov.pl

STAROSTWO POWIATOWE w ELBLĄGU
WPŁ. 09 - 05 - 2016
Znak 6788 zał.
podpis

WORT.7126.4.10.2016

OŚROC

Szanowni Państwo

Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, wzorem lat poprzednich przypomina o bezpiecznym i właściwym stosowaniu środków ochrony roślin, w sposób nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz środowiska. Biorąc pod uwagę znaczenie poszczególnych grup organizmów dla stabilnego rozwoju ekosystemów i komponentów środowiska naturalnego, jednym z najważniejszych aspektów właściwego stosowania środków ochrony roślin jest wyeliminowanie ich negatywnego wpływu na populację pszczół. Ze względu na fakt, iż najczęstszą przyczyną incydentów związanych z pestycydami jest nieprawidłowe użycie produktu, zignorowanie znajdujących się na etykiecie środka ochrony roślin informacji oraz słaba komunikacja producenta/rolnika z pszczelarzami należy podjąć wszelkie konieczne kroki związane z bezpiecznym stosowaniem środków ochrony roślin.

W związku z tym informuję, iż osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, w których władaniu znajdują się grunty, rośliny, produkty roślinne lub przedmioty lub środki ochrony roślin oraz stosujący środki ochrony roślin, w tym użytkownicy profesjonalni – osoby fizyczne, które stosują środki ochrony roślin w celach innych niż własne niezarobkowe potrzeby, w szczególności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub zawodowej, w tym w rolnictwie i leśnictwie, zobowiązani są do przestrzegania przepisów zawartych w ustawie z dnia 8 marca 2013 roku o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2015 r. poz. 547 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem właściwe stosowanie środków ochrony roślin obejmuje stosowanie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin oraz dobrej praktyki ochrony roślin, w której zabiegi z użyciem środków ochrony roślin są dobierane, dawkowane i planowane tak, aby zapewnić akceptowalną skuteczność przy minimalnej niezbędnej ilości zastosowanych środków ochrony roślin z uwzględnieniem miejscowych warunków oraz zwalczania metodami mechanicznymi i biologicznymi. Ze względu na ochronę środowiska naturalnego, a także zapewnienie bezpieczeństwa zdrowia ludzi począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin obowiązkiem wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin jest stosowanie zasad integrowanej ochrony roślin.

Integrowana ochrona roślin została zdefiniowana w ww. ustawie jako sposób ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi polegający na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Szczegółowe wymagania dot. integrowanej ochrony roślin zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin (Dz.U. poz. 505). Mając na uwadze wymienione przepisy zabiegi chemiczne w ochronie roślin powinny zostać poprzedzone działaniami lub metodami ograniczającymi zużycie środków ochrony roślin. Ogólne zasady integrowanej ochrony roślin obejmują:

- stosowanie płodozmianu, terminu siewu lub sadzenia, lub obsady roślin, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych,
- stosowanie agrotechniki w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych, w tym stosowanie mechanicznej ochrony roślin,
- wykorzystywanie odmian odpornych lub tolerancyjnych na organizmy szkodliwe oraz materiału siewnego wytworzonego i poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie,
- stosowanie nawożenia, nawadniania i wapnowania, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych,
- przeprowadzanie czyszczenia i dezynfekcji maszyn, opakowań i innych przedmiotów, zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
- ochrona organizmów pożytecznych oraz stwarzanie warunków sprzyjających ich występowaniu, w szczególności dotyczy to owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych.

W ramach stosowania zasad integrowanej ochrony roślin, osoby wykonujące zabiegi chemicznej ochrony roślin muszą:

- dobierać środki ochrony roślin w taki sposób, aby minimalizować negatywny wpływ zabiegów ochrony roślin na organizmy niebędące celem zabiegu, w szczególności dotyczy to owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych;
- ograniczać liczbę zabiegów i ilość stosowanych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum;
- przeciwdziałać powstawaniu odporności organizmów szkodliwych na środki ochrony roślin poprzez właściwy dobór i przemienne stosowanie tych środków.

Podjęcie działań lub metod ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi powinno być poprzedzone monitorowaniem występowania tych organizmów oraz uwzględniać aktualną wiedzę z zakresu ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, w tym, jeżeli jest to uzasadnione, z wykorzystaniem:

- progów ekonomicznej szkodliwości organizmów szkodliwych wskazujących, kiedy wykonanie chemicznych zabiegów ochrony roślin jest ekonomicznie uzasadnione, lub
- wskazań wynikających z opracowań naukowych umożliwiających określenie optymalnych terminów wykonania chemicznych zabiegów ochrony roślin, w szczególności w oparciu o dane meteorologiczne oraz znajomość biologii organizmów szkodliwych (programów wspomagania decyzji w ochronie roślin), lub
- informacji uzyskanych od osób świadczących usługi doradcze dotyczące metod ochrony roślin w zakresie realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin oraz stosowania środków ochrony roślin.

Szczegółowe informacje dotyczące integrowanej ochrony roślin wraz z pomocnymi narzędziami, takimi jak metodyki integrowanej ochrony roślin, poradniki, systemy wspomagania decyzji zostały zamieszczone na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod adresem **http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Produkcja-roslinna/Ochrona-roslin/Integrowana-ochrona-roslin**.

Wymagane jest, aby zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych były wykonywane przez osoby, które ukończyły właściwe szkolenie w zakresie środków ochrony roślin i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończenia tego szkolenia. Do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin należy używać sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt, środowiska oraz jest sprawny technicznie i skalibrowany, tak aby zapewnić prawidłowe stosowanie środków. Osoby nie posiadające wymaganego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia oraz posiadacze sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, którzy nie mają aktualnego dokumentu potwierdzającego ich sprawność techniczną, powinny zgłosić się do przedsiębiorców/podmiotów wpisanych do rejestrów prowadzonych przez wojewódzkiego inspektora w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin oraz potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.

Aktualne wykazy ww. przedsiębiorców/podmiotów są umieszczone na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie pod adresem: **http://piorin.gov.pl/wiorin/warminsko-mazurskie/**

Na ww. stronie umieszczone są również adresy komórek organizacyjnych (oddziałów, delegatury) Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, a także wykaz i adresy punktów obrotu środkami ochrony roślin w województwie oraz szereg innych informacji z dziedziny ochrony roślin i nasiennictwa.

Pod adresem: **http://www.piorin.gov.pl/sygn/start.php** Inspekcja sygnalizuje pojaw organizmów szkodliwych dla upraw ważnych gospodarczo na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Informacje o środkach ochrony roślin dopuszczonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi do obrotu i stosowania w Polsce są dostępne pod adresem: **http://www.minrol.gov.pl/Informacje-branzowe/Produkcja-roslinna/Ochrona-roslin.**

Przekazując powyższe informacje, proszę o przestrzeganie ustalonych prawem zasad, a w szczególności eliminowanie zabiegów środkami ochrony roślin toksycznymi dla pszczół, na kwitnących roślinach (w tym również na uprawach z kwitnącymi chwastami w roślinach uprawnych) lub pokrytych spadzią. W przypadkach, gdy zachodzi konieczność wykonania zabiegu na kwitnących roślinach, należy stosować właściwy dobór środków ochrony roślin, a zabiegi wykonywać poza godzinami lotu (najlepiej wieczorem po zachodzie słońca) z zachowaniem wymaganego dla danego preparatu środka ostrożności dla pszczół.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w ww. sprawach, należy do gminy. Ponadto, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.) do obowiązków powiatu należy wykonywanie zadań o charakterze ponadgminnym m.in. z zakresu: ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego. W przypadku podejrzenia, że wskutek zastosowania środków ochrony roślin nastąpiło ostre zatrucie pszczół, zainteresowany pszczelarz może wystąpić do właściwego ze względu na usytuowanie pasieki urzędu gminy lub miasta o powołanie komisji, której działalność ma doprowadzić do uwierzytelnienia zaistniałego faktu. W przypadkach koniecznych, na zlecenie poszkodowanego pszczelarza, może być pobrana próbka martwych pszczół, celem przeprowadzenia analizy na pozostałości środków ochrony roślin.

Na stronie internetowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach http://www.piwet.pulawy.pl/ znajduje się „Instrukcja pobierania i przesyłania próbek laboratoryjnych badań diagnostycznych przy podejrzeniu ostrego zatrucia pszczół środkami ochrony roślin" zawierająca zasady postępowania przy stwierdzeniu zatrucia oraz sposób pobierania próbek.

W przypadku kiedy działająca w sprawie zatrucia Komisja lub podmiot poszkodowany, uzna za niezbędne pobranie i przekazanie do badania na pozostałości środków ochrony roślin próbek gleby lub roślin, czynności związane z próbkobraniem w tym zakresie zostaną wykonane przez przedstawiciela/inspektora WIORiN zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przykładowe wielkości próbek roślin i gleby powinny wynosić:

1. gleba – 1 kg (gleba kamienista – 2 kg),
2. zioła – 0,5 kg,
3. rośliny rosnące – 1kg

Badania roślin i gleby na pozostałości środków ochrony roślin wykonywane są na zlecenie podmiotu (między innymi) w:

- Instytucie Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy Terenowa Stacja Doświadczalna Laboratorium Badań Pozostałości Środków Ochrony Roślin w Białymstoku ul. Chełmońskiego 22, 15-195 Białystok, tel. 85 6753419, 85 6785470, e-mail: **biuro@ior.bialystok.pl,** (badane mogą być także martwe pszczoły),
- Instytucie Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy Zakład Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin ul. Władysława Węgorka 20, 60-318 Poznań, tel. 61 864 90 54, fax 61 864 91 80, e-mail: klienci.pozostalosci@iorpib.poznan.pl
- Głównym Inspektoracie Ochrony Rośli i Nasiennictwa, Centralne Laboratorium w Toruniu, Pracownia Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin, ul. Żwirki i Wigury 73, 87-100 Toruń, tel. 56 639 11 10, fax 56 639 11 11, e-mail **cl-tor@piorin.gov.pl**,
- Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach Zakład Badania Bezpieczeństwa Żywności, ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice, tel. 46 834 52 86, e-mail: **Alicja.Kazmierczak@inhort.pl.**

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, z racji sprawowanego nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin w oparciu o obowiązujące przepisy, równocześnie i niezależnie od działania przedmiotowej Komisji, dokonuje urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin u podmiotów podejrzewanych o dokonanie zatrucia, a w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości stosuje przewidziane przepisami prawa sankcje karne.

Przekazując powyższą informację wyrażam nadzieję, że w 2016 roku nie dojdzie do naruszenia przepisów w zakresie stosowania środków ochrony roślin.

Z poważaniem

WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA
W OLSZTYNIE

Maria Paszko